

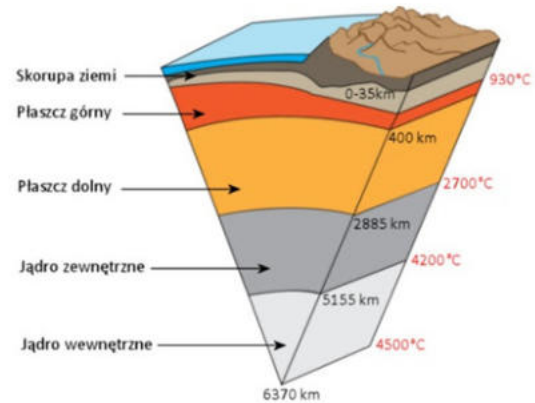

BUDOWA ZIEMI

W budowie Ziemi wyróżnia się 3 ułożone koncentrycznie sfery:

- skorupę ziemską
- płaszcz (wewnętrzny i zewnętrzny)
- jądro (wewnętrzne i zewnętrzne)

Są one oddzielone od siebie powierzchniami nieciągłości.

PROCESY ENDOGENICZNE

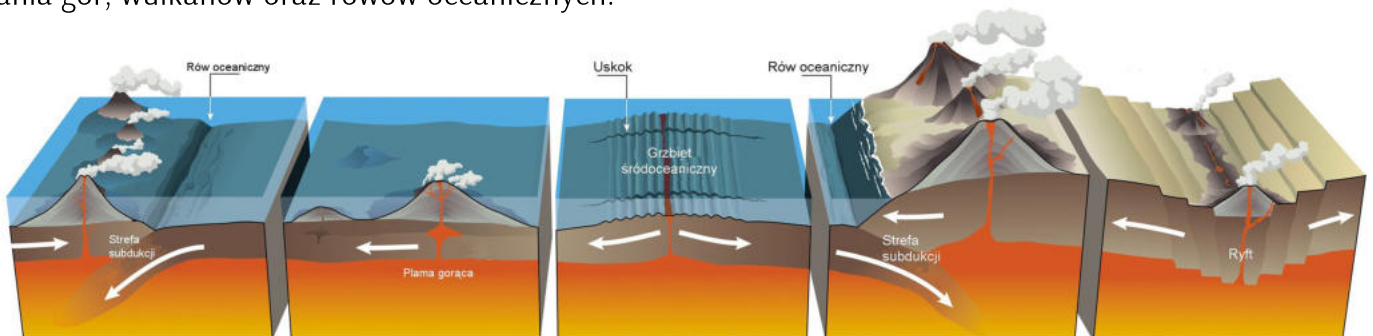
Procesy wewnętrzne zachodzące dzięki energii z wnętrza Ziemi. Procesy te przekształcają powierzchnię naszej planety modelując jej rzeźbę. Wpływają one na rozmieszczenie i przebieg plutonizmu, czyli przemieszczania się magmy w obrębie skorupy ziemskiej bez wydostania się jej ponad powierzchnię ziemi), wulkanizmu (zjawiska związane z wydobywaniem się magmy i towarzyszących jej gazów na powierzchnię ziemi), procesów sejsmicznych (trzęsień ziemi), łądotwórczych i górotwórczych.

Prądy konwekcyjne są to powolne ruchy magmy w płaszczu ziemskim wywołane różnicą temperatur. Magma podgrzewana przez ciepło pochodzące z jądra Ziemi podnosi się. Pod cienką, chłodną litosferą traci swe ciepło i rozchodzi się na boki, przesuując płyty (spreading). Ochłodzona magma opada, wciągając w głąb ziemi niektóre płyty litosfery, co powoduje zjawisko subdukcji.

Strefa subdukcji bszar graniczny pomiędzy płytami litosfery, w obrębie którego dochodzi do wsuwania się jednej płyty pod drugą. Płyta oceaniczna wsuwa się pod kontynentalną, co prowadzi do powstania gór, wulkanów oraz rowów oceanicznych.

Strefa ryftu (spreadingu) – miejsce, w którym znajduje się pęknięcie skorupy ziemskiej – kontynentalnej lub oceanicznej – poprzez które magmy powstałe dzięki zmniejszeniu ciśnienia w podłożu litosfery wydostają się na zewnątrz. Następnie dochodzi do rozerwania skorupy i powstania ryftu, który zostaje wypełniony magmą, w wyniku czego narasta nowa skorupa ziemska.

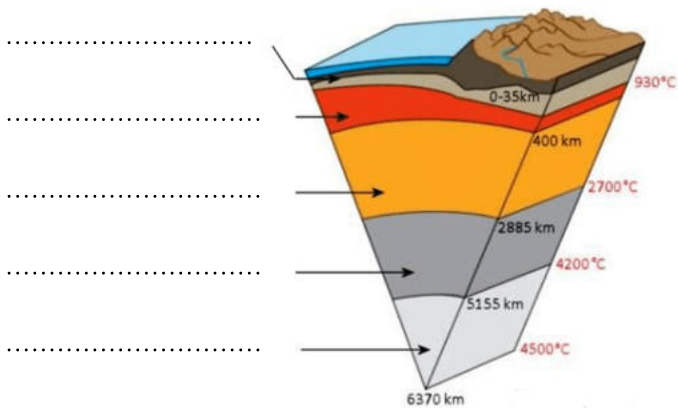
Strefa kolizji to obszar graniczny pomiędzy płytami litosfery, w obrębie którego dochodzi do kolizji dwóch płyt kontynentalnych. Jej efektem są intensywne procesy górotwórcze (orogenezy).

ZADANIE 1

1a. Podaj nazwy wskazanych strzałkami warstw tworzących Ziemię:

ZADANIE 2

2. Przyporządkuj wymienione poniżej formy ukształtowania terenu do stref, w których są zlokalizowane.

STREFA SUBDUKCJI	STREFA RYFTU
MORZE CZERWONE	WIELKIE ROWY AFRYKAŃSKIE
	ANDY
RÓW ALEUCKI	WYSPY JAPONSKIE

ZADANIE 3

3a. Przyporządkuj podane niżej termny do miejsc na grafice oznaczonych znakiem zapytania czarnego koloru:

Ryft; Rów oceaniczny; Uskok

3b. W miejscach oznaczonych białym znakiem zapytania narysuj strzałki wskazujące kierunek przemieszczania się poszczególnych płyt litosfery.

